

Sensorveiledning

JUS1111 – Privatrett I, vår 2024

---

1 Innledning

Oppgaven består av en praktikum i to deler som skal løses på 4 timer. Oppgaven reiser spørsmål innen henholdsvis avtalerett og kjøpsrett. Spørsmålene må studentene selv finne frem til, men krav og anførsler er forholdsvis klart angitt i oppgaveteksten.

Eksamen gjennomføres som hjemmeeksamen. Det vil si at studentene har alle hjelpemidler tilgjengelig. Her kan de ordne seg tilgang på hele Lovdata, pensumbøker, opptak fra forelesninger, egne notater, internett, mv. De har i prinsippet tilgang på verktøy som ChatGPT. Regler for henvisning er gitt på [Hvordan henvise til kilder på korte eksamener – Rettsvitenskap \(jus\) \(master - 5 år\) – Universitetet i Oslo \(uio.no\)](#) Fusk er definert i eksamensforskriften § 7-6 syvende ledd tilgjengelig her [Forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Oslo - Universitetet i Oslo \(uio.no\)](#)

Oppgaven skal sensureres som bestått/ikke bestått. For å bestå eksamen kreves det at «kandidaten har oppfylt kravene til læringsutbytte slik det fremgår av emnebeskrivelsen, og har tilfredsstillende kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse» se [sak-om-bestatt-ikke-bestatt-jus1111.pdf \(uio.no\)](#).

2 Læringskrav og pensum

Det fremgår av de generelle læringskravene for JUS1111 at studentene skal ha "kunnskaper og forståelse av" bl.a. "nasjonal rett på fagområdene avtale- og kjøpsrett og erstatningsrett" og "grunnleggende forståelse for juridisk metode". Av ferdigheter skal studentene bl.a. kunne "identifisere rettslige problemstillinger i et saksforhold", "finne frem til analyse og sammenstille rettskilder med sikte på å fastlegge gjeldende rett", "drøfte og løse konkrete rettsspørsmål innenfor rettsområdene kjøps- og avtalerett og erstatningsrett" og "argumentere skriftlig og muntlig for et rettslig standpunkt".

I avtalerett skal studentene ha *god forståelse* av «Lovfestede og ulovfestede regler og prinsipper om avtaleinngåelse, herunder ulike kommersielle avtaleslutningsmekanismer» og «Regler og prinsipper om tolkning og utfylling av avtaler». Av ferdigheter skal studentene kunne «identifisere, drøfte og løse problemstillinger knyttet til» henholdsvis «inngåelse av avtaler og «tolkning og utfylling av avtaler».

Avtaleinngåelse og -tolkning er dekket i hovedlitteraturen i avtalen:

- G. Woxholth *Avtalerett* 11. utg. (Gyldendal 2021). Bokens kapitler om avtaleinngåelse (Del II – unntatt kapittel 4, punktene 4.0-7.0 i kapittel 8, og kap. 9-14) og om tolkning og utfylling (unntatt pnkt 6.0 og 7.0.) er pensum.

eller:

- J. Giertsen *Avaler* 4. utg. (Universitetsforlaget 2021). Bokens kapitler om avtaleinngåelse (Del II, kap 5-16) og tolkning (Del III, kap. 17-19) er i sin helhet pensum.

I kjøpsrett skal studentene ha *gode kunnskaper* om bl.a. «innholdet av selgerens plikter (tingens egenskaper m.m. ...)), «kjøperens krav som følge av avtalebrudd fra selgeres side i form av mangler ved salgsgjenstanden». Av ferdigheter skal studentene bl.a. kunne «identifisere og drøfte kjøpsrettslige problemstillinger» og «anvende kjøpsrettslige regler på praktiske situasjoner».

Mangler og prisavslag er dekket i hovedlitteraturen i kjøpsrett:

- V. Hagstrøm *Kjøpsrett* 3. utg. v/ H. Bruserud (Universitetsforlaget 2024). Hele boken er pensum for de som velger dette alternativet. Mangler er behandlet i kapittel 7 («Krav til salgstingen») og i kapittel 19 («Mangelsbegrepet» m.m.) og 20 («Plikten til forundersøkelse»). Prisavslag er behandlet i kapittel 24 («Prisavslag»). Merk at 2. utg. er likestilt alternativ.

eller:

- E. Selvig og K. Lilleholt *Kjøpsrett til studiebruk* 7. utg. (Universitetsforlaget 2021). Hele boken er pensum (unntatt vedlegg). Mangler er behandlet generelt i punkt 7.2.5 («Tingen skal være kontraktsmessig»), for næringskjøp i punkt 21.3 («Selgerens mangelsansvar» - kort, men viser til kapitlene for forbrukerkjøp) og for forbrukerkjøp i kapittel 16. Prisavslag er behandlet i punkt 17.3.1 («Forbrukerens valg når mangelen ikke blir avhjulpet»).

3 Oppgaven

Oppgavens del I – Twisten Peder Ås og Marte Kirkerud

Spørsmålet om det er inngått en bindende avtale

Det første spørsmålet er om det foreligger en bindende avtale. Det kan her tas utgangspunkt i avtalelovens modell om tilbud og aksept, jf. avtaleloven kap. 1, §§ 2-9. Alternativt kan spørsmålet løses etter ulovfestede prinsipper om avtaleinngåelse, med utgangspunkt i partenes berettigede

forventninger. En inngang til å løse tvisten på denne måten, er opplysningen om at Peder og Marte hadde "forhandlet litt frem og tilbake". Dette kommer jeg kort tilbake til nedenfor.

Tar de utgangspunkt i avtalelovens modell for tilbud og aksept, er det første spørsmålet de skal ta stilling til, om det foreligger et bindende tilbud. Slik oppgaven er formulert, er det naturlig å gå rett på spørsmålet om Peder Ås' utsagn er et bindende tilbud.

Det er imidlertid mulig at en noen kandidater vil starte med spørsmålet om selve *annonsen* skal betraktes som et bindende tilbud. Dette er særlig aktuelt ettersom studentene er bedt om å vurdere et slikt spørsmål i oppgavens del II. Det er ingen grunn til å tro at annonsen er vesensforskjellig fra annonsen i del II, bortsett fra at prisen er annerledes. Jeg viser her til redegjørelsen for denne problemstillingen under. Kandidater som drøfter eller problematiserer om annonsen er et tilbud, må påpeke at utsagnet fra Peder Ås ikke er en sammenfallende aksept. Det er et «avslag i forening med nyt tilbud» jf. § 6, så langt som utsagnet etter sitt innhold kan tolkes som et tilbud.

Spørsmålet er om Peder Ås' utsagn utgjør et bindende tilbud. Her må kandidatene påpeke at hva som utgjør et bindende tilbud ikke er nærmere definert i avtaleloven. De må derfor ta utgangspunkt i rettspraksis når de skal utpensle rettsregelen. Det overordnede vurderingstemaet er om avtalemotparten har fått berettigede forventninger om at det foreligger et bindende tilbud. Sentrale momenter i rettspraksis er bl.a. utsagnets ordlyd, konteksten det er avgitt i, om det fremgår noe om pris, overtakelsesdato, mv.

Av rettspraksis kan det bl.a. vises til dommen i Rt. 1985 s. 149 (Harketstad), der et utsagn ble betraktet som en skisse til løsning, og Rt. 1992 s. 1110 (OBOS-Stiansen) der det ikke var oppnådd enighet om pris, noe som talte mot at det forelå en avtale.

Til subsumsjonen:

- For det første kan det påpekes at *ordlyden* («Kan 4 500 for skoene være aktuelt for deg?») er spørrende. Ordlyden åpner i prinsippet for det tolkningsalternativ at Peder Ås inviterer til forhandlinger. Men ettersom det inviterer til et ja/nei svar, i form av aksept eller avslag, kan det etter min oppfatning ikke legges for mye i måten det er formulert på.
- For det andre kan studentene komme inn på *konteksten* utsagnet er avgitt i. Skoene er lagt ut for salg åpent på internett. Konteksten inviterer ikke i seg selv til særlig lange forhandlinger om vilkårene for kjøp. Det kan argumenteres for at man ikke bør bruke for mye av den andres tid, slik at selger bør forvente at utsagn som kommuniserer en pris normalt er ment som et bindende tilbud, som selger kan ta stilling til gjennom en aksept eller avslag.
- For det tredje kan det påpekes at det er tatt et *forbehold*. Det er tatt forbehold om at skoene må være slik som på bildene. Forbeholdet er av en slik karakter at det kan inngå i en

bindende avtale. Det kan leses som en uttrykkelig angitt forutsetning, hvor kjøper betinger seg retten til å heve avtalen i motsatt fall. Men det er ikke noe i innholdet i forbeholdet som taler mot at utsagnet har forbindtlig karakter.

- For det fjerde inneholder utsagnet ett vesentlig element – nemlig *pris*. At pris er angitt, taler klart for at det er inngått en bindende avtale. Avtalen inneholder ellers ingen opplysninger om overtakelsesdato. Dette må så fall utfylles hvis det oppstår uenighet.

Alt i alt er det etter min oppfatning mest naturlig å betrakte dette som et bindende tilbud. Men det kan også argumenteres for det motsatte.

Studentene må deretter ta stilling til om det foreligger en rettidig og sammenfallende aksept, jf. avtaleloven § 6. Forutsetningen er i så fall at det foreligger et bindende tilbud. Utsagnet fra Marte er både rettidig og etter sitt innhold sammenfallende med tilbudet. Det er mulig noen kandidater her vil drøfte ordlyden i utsagnet «Høres bra ut», og om det er tilstrekkelig klart og bestemt. Det kan det fint gjøres.

Noen kandidater kan tenkes å ville problematisere Peder Ås' passivitet i etterkant av sms-utvekslingen. Det går fire dager fra sms-utvekslingen til Peder Ås gir uttrykk for at han ikke ønsker å inngå avtale. Forutsatt at det ikke var avgitt bindende partsutsagn etter drøftelsene over, kan det diskuteres om Ås likevel blir bundet ved sin passivitet. Det kan her dras paralleller til Rt. 2001 s. 1288 Gate Gourmet. Så lenge oppgaven løses innenfor avtalelovens modell for tilbud og aksept, kan det riktignok diskuteres hvor stor plass det er for en slik vurdering.

En alternativ måte å løse oppgaven på, er å ta utgangspunkt i at det mellom Peder Ås og Marte Kirkerud var en forhandlingssituasjon før den omtalte sms-utvekslingen. I slike tilfelle er det antatt at binding kan inntreffe i løpet av forhandlingene. Dette gjelder typisk for større kommersielle forhold, hvor det kan fremstå unaturlig å ta utgangspunkt i avtalelovens "postkassejuss". I så fall beror spørsmålet på en mer helhetlig vurdering, der det særlig legges vekt på om det er oppnådd enighet om vesentlige punkter i avtaleforholdet, se G. Woxholth *Avtalerett* 11. utg. (2021) s. 145 flg. Her vil momentene som er nevnt over, herunder at det var enighet om pris, ordlyden i partenes utsagn og eventuelt Peder Ås' passivitet i dagene etter sms-utvekslingen, måtte inngå i en helhetlig vurdering av relevante disposisjonskriterier for om avtale kan anses for å være inngått. Kandidatene må kjenne til at det overordnede vurderingstemaet er om avtalemotparten - Marte Kirkerud - har fått berettigede forventninger om at avtale er kommet i stand.

Tilbakekall, jf avtaleloven § 39 analogisk

Oppgaven indikerer at Peder Ås trekker seg fra kjøpet fire dager etter at tilbudet ble avgitt. Oppgaven inneholder dessuten en del opplysninger om bakgrunnen for at han vil gjøre dette. Forutsatt at det var inngått bindende avtale gjennom sms-utvekslingen, er det dermed mulig å vurdere om Peder Ås kan trekke seg med utgangspunkt regelen om tilbakekall *re integra*, jf avtaleloven § 39 per analogi. Problemstillingen er riktignok ikke tydelig berørt i partenes anførsler. Det er klart nok ingen forutsetning for å stå at de har tatt med denne problemstillingen.

Vilkårene for å trekke et bindende tilbud er at avtalemotparten ikke har innrettet seg *og* det foreligger særlige grunner. Studentene kan her nevne de to sentrale høyesterettsdommene fra nyere tid, Rt. 2012 s. 1904 (Snarøya prosjektutvikling AS) og HR-2017-1782-A (Idium). De bør få frem at terskelen for å trekke seg er svært høy. Oppgaveteknisk må hvert vilkår drøftes og tas stilling til for seg. Noen innrettelse kan ikke sies å foreligge her. Men bakgrunnen for at Peder Ås ønsker å trekke seg vil neppe utgjøre noen «særlig grunn».

Noen kandidater kan tenkes å nevne at angreretsloven gir rett til å gå fra en bindende avtale, jf angreretsloven § 20. Men denne kommer klart nok ikke til anvendelse her, ettersom selger ikke opptrer i næringsvirksomhet, jf § 1. Det vil altså være feil å bygge på at Ås kan trekke seg i medhold av denne bestemmelsen.

Spørsmålet om det er grunnlag for prisavslag

Det neste spørsmålet er om det er grunnlag for prisavslag. Avhengig av hva de har konkludert med over, må kandidatene påpeke om de drøfter dette *subsidiært*. Her må de påpeke at kjøpsloven kommer til anvendelse, jf § 1. Forbrukerkjøpsloven kommer ikke til anvendelse ettersom selger ikke «opptrer i næringsvirksomhet», jf. fkl § 1 annet ledd. Avtalen inneholder ingen regler om prisavslag, slik at den i sin helhet må utfylles med kjøpslovens bestemmelser.

Kjøpsloven § 38 gir rett til prisavslag forutsatt at tingen har en mangel. Partene er enige om prisavslagetets størrelse, slik at hovedspørsmålet er om tingen har en mangel. Nærmere bestemt er spørsmålet om det at fargen på siden av en av skoene hadde begynt å flekke av, utgjør en mangel.

Etter min oppfatning fremstår det naturlig å ta utgangspunkt i hva som «følger av avtalen», jf kjøpsloven § 17 første ledd. Det vil si at oppgaven reiser et spørsmål om avtaletolkning. Den anførte mangelen fremstår som så bagatellmessig, at mangelsspørsmålet beror på om det skulle leveres nærmest feilfri vare. Kandidatene kan gjerne påpeke at avtalen må tolkes objektivt, og at dersom det ikke kan påvises noen felles forståelse for hva avtalen innebærer, må tolkningen ta utgangspunkt i avtalens ordlyd, sett i lys av andre tolkningsmomenter, herunder den faktiske bakgrunn for avtalen, partenes forutsetninger, partenes ytelser, innhold og form. En relevant dom å sammenligne med, er Rt. 2015 s. 321 (Nybil).

Av konkrete momenter kan det nevnes at skoene var seks år gamle. Samtidig fremgår det et «[s]koene var attpåtil tilnærmet ubrukt». Slik faktum er formulert, må det legges til grunn at dette er opplysninger som fremgår av annonsen. Det er ingen grunn til å tvile på at det isolert sett stemmer at skoene var «tilnærmet ubrukt». Ved avtaletolkningen er poenget at denne opplysningen kan gi visse forventninger til skoenes tilstand. Videre fremgår det at prisen er svært høy – kr 5 000 for sko som i butikk kostet vesentlig mindre. Her er det naturlig å anta at verdien på skoene er nært knyttet opp til at de er tilnærmet feilfrie. Kombinasjonen av prisen og utsagnet om at de var «tilnærmet ubrukt» kan trekke i retning av at de skal være tilnærmet feilfri.

Noen kandidater kan tenkes å komme inn på spørsmålet om *bildene* utgjør en del av avtalen. Konkret kan det argumenteres for at bildene inngår som en del av avtalen, ettersom det fremgår av faktum at bildene lå ute sammen med annonsen. Dessuten er bildene uttrykkelig vist til i Peder Ås' forbehold, som Marte Kirkerud godtok sammen med tilbudet. Riktignok fremgår det at Ås måtte zoome inn for å se flekken. Flekken var altså ikke lett synlig på bildet. Her kan det spørres hvor nøye Ås måtte forutsettes å studere bildet før avtaleinngåelse. Muligens kan det trekkes en parallell til vedtakelse av standardvilkår, jf Rt. 2004 s. 675 (Agurkpinne). At Ås selv gjør henvisning til bildet i forbeholdet, og at forutsetningen om feilfri vare er så sentral for kjøpet, kan tale for at han ikke kan påberope seg at den «beskrivelsen» av flekken som bildet gir, ikke kan anses vedtatt som en del av avtalen. I faktum er det for øvrig anført at Peder Ås hadde en «undersøkelsesplikt». Men det blir etter mitt skjønn en annen problemstilling, og den kommer jeg tilbake til under.

Det vil antagelig være noen kandidater som enten i stedet for eller i tillegg til en avtaletolkning, vurderer mangelsproblemet med utgangspunkt i hva som er «vanlig god vare», altså en abstrakt mangelsbedømmelse, jf Rt. 1998 s. 774 (Videospiller). Noen direkte regulering av den abstrakte mangelsbedømmelsen er ikke gitt i kjøpsloven, i motsetning til i forbrukerkjøpsloven § 15 annet ledd bokstav b, men det er sikker rett at det gjelder et slikt krav også der, jf V. Hagstrøm og H. Bruserud *Kjøpsrett* 3. utg. (Universitetsforlaget 2024) s. 85. Et utslag av dette overordnede kravet finnes i kjøpsloven § 17 andre ledd bokstav a om at tingen må «passe til det tilsvarende ting vanligvis brukes til».

Det er ikke helt unaturlig å drøfte spørsmålet med utgangspunkt i en abstrakt mangelsbedømmelse når det ellers er få holdepunkter i faktum for hva avtalen innebærer. Kandidater som drøfter dette som ledd i en abstrakt mangelsbedømmelse, vil likevel møte på den utfordring at skoene er sjeldne og spesielle. Det kan fremstå noe unaturlig å definere krav til hva som er «alminnelig god vare» blant slike sko. Men de bør vurderes på om drøftelsene ellers er forstandige og gode.

Det kan tenkes at noen kandidater kommer inn på spørsmål om Marte Kirkerud har tilbakeholdt opplysninger om flekken i annonsen. Misligholdt opplysningsplikt er ikke lovregulert for alminnelige kjøp i kjøpsloven, men det er sikker rett at det gjelder også her. Prinsippet kommer til uttrykk i kjl. § 19 første ledd bokstav b om «as is»-kjøp. Samtidig fremgår jo flekken av bildene

som er lagt ut. En slik drøftelse kan dermed risikere å bli noe anstrengt. Ellers er det ingen grunn til å anta at det er gitt *uriktige* opplysninger etter kjl § 18, og kandidater som drøfter dette bør i utgangspunktet få trekk for det.

Marte Kirkerud anfører at Peder Ås «hadde en undersøkelsesplikt», se kjøpsloven § 20. Kandidatene bør kjenne til at det ikke gjelder noen alminnelig undersøkelsesplikt etter kjøpsloven. Noen egentlig undersøkelsesplikt inntreffer ikke med mindre selger gir en oppfordring til å undersøke tingen, jf kjøpsloven § 20 andre ledd. Det er ikke tilfellet her.

Det fremgår ellers av kjøpsloven § 20 andre ledd at kjøperen ikke kan gjøre gjeldende som en mangel noe kjøperen «burde ha oppdaget» under en undersøkelse av *tingen*. Men her kan det klart nok problematiseres om undersøkelse av bildene i annonsen skal likestilles med en undersøkelse av selve *schoene*. Etter min oppfatning er det mer naturlig å trekke bildene inn som en del av avtalegrunnlaget, se over. Det vil si at spørsmålet er om den «beskrivelsen» som bildene gir, eventuelt er vedtatt som en del av avtalen. Men fordi oppgaveteksten etterspør en vurdering av «undersøkelsesplikten», og kandidatene dermed vil måtte gå inn i kjøpsloven § 20, bør det godtas om kandidatene drøfter betydningen av at Peder Ås kunne ha oppdaget flekken ved å studere bildene nærmere under § 20 annet ledd.

Det fremgår av kjøpsloven § 20 første ledd at kjøperen ikke kan gjøre gjeldende som mangel noe han eller hun «kjente eller måtte kjenne til». Det er tilsvarende kunnskapskrav som for misligholdt opplysningsplikt, jf bl a kjøpsloven § 19 annet ledd bokstav b. Kravet gjelder i utgangspunktet faktisk kunnskap, men i rettspraksis og juridisk litteratur er det lagt til grunn at det kan være av normativ karakter, i retning grov uaktsomhet, slik Rt. 2002 s. 696 (NEBB). Slik faktum er formulert, ble Ås først klar over flekken etter avtaleinngåelsen. Samtidig hadde Ås mulighet til å oppdage flekken på et tidligere tidspunkt ved en grundigere undersøkelse av bildene i forkant. Kandidater som får noe ut av en slik drøftelse, bør honoreres for det.

Det er for øvrig ikke opplagt at kjøpsloven § 20 gjelder parallelt med bestemmelsen om mangelsansvar som følge av avvik fra avtalen etter kjøpsloven § 17 første ledd, jf om den tilsvarende bestemmelsen i CISG art 35 tredje ledd J. E. Bergem m.fl. *Kjøpsloven 1988 og FN-konvensjonen 1980 om internasjonale løsørekjøp med kommentarer* (Gyldendal 2008) s. 539-540. Dette kan i prinsippet problematiseres, men kandidatene kan ikke forutsettes å kjenne til det.

I denne delen av oppgaven bør sensorene være oppmerksomme på at saken og anførselene kan virke uvante. Jeg tenker her på at mangelsbedømmelsen knytter seg opp til opplysninger som allerede var tilgjengelige i annonsen, og at Marte Kirkeruds anførsel om «undersøkelsesplikt» kan være vanskelig å plassere. *Schoene* er heller ikke levert, slik at det i prinsippet er tale om et forventet mislighold.

En tilbakemelding fra sensormøtet er at flere kandidater kommer til at det er tatt et "som den er"-forbehold etter kjl § 19. Det står ikke noe i oppgaveteksten at Marte selv har tatt et slikt forbehold. Om kandidatene begrunner dette med at salg av brukte ting i sin alminnelighet må regnes som et "som den er"-kjøp, må det føre til trekk. Det har heller ingen betydning at Peder selv tar forbehold om at skoene er "i så god stand som de synes å være på bildene i annonsen". Meningen med et slikt forbehold kan vanskelig være å frasi seg den muligheten til å påberope seg mangler som ellers følger av de alminnelige reglene i kjl §§17-18. Kandidater som kommer til at det er tatt et slikt forbehold må ellers drøfte mangelsspørsmålet med utgangspunkt i kjl §§ 19 første ledd a-c.

Oppgavens del II – Tvisten Peder Ås og Lars Holm

I denne delen av oppgaven skal kandidatene ta stilling til tvisten mellom Peder Ås og Lars Holm. Spørsmålet de skal ta stilling til, er om det foreligger en bindende avtale. Det avgjørende spørsmålet er om annonsen på nett skal anses som et bindende tilbud. Kandidatene må gjerne påpeke at eventuelt løfte ble bindende fra det tidspunktet det kom til Peder Ås' kunnskap, jf avtl § 7. Gitt at Lars Holm klart har tilkjennegitt et ønske om å kjøpe skoene til den oppgitte prisen, vil det dessuten foreligge rettidig og sammenfallende aksept, jf avtaleloven § 6, og dermed en bindende avtale, dersom annonsen skal betraktes som et bindende tilbud.

Som nevnt over, vil det også under del I kunne spørres om annonsen utgjør et bindende tilbud, uten at det der har noen praktisk betydning, ettersom kjøperen ville tilby en annen pris. Det må være i orden å drøfte om annonsen i del I var et bindende tilbud, og så vise til eller gjenta deler av denne drøftelsen i del II.

Det fremgår ikke av avtaleloven hva som utgjør et bindende tilbud. Utgangspunktet er dermed også her at spørsmålet beror på en tolkning av utsagnet, hvor det overordnede spørsmålet er hvilke berettigede forventninger den annen part har hatt, og sentrale momenter er utsagnets ordlyd, kontekst, om det sier noe om sentrale avtalevilkår som pris og overtakelsesdato, partenes forutsetninger, med videre.

Problemstillingen kan presiseres slik at spørsmålet gjelder grensen mellom et tilbud og en *oppfordring til å inngi et tilbud*. Grensen er praktisk viktig. For eksempel vil et konkurransegrunnlag i en anbudskonkurranse typisk anses som en oppfordring til å inngi et tilbud. Hvorvidt en annonse skal regnes som et tilbud eller en oppfordring til å inngi et tilbud er et stadig og aktuelt spørsmål. Peder Ås anfører at dersom det var «fritt frem å trekke priser som ble oppgitt på Funn, ville det undergrave brukernes tillit til tjenesten». Gode kandidater kan her tenkes å ville drøfte mer prinsipielt om og i hvilket omfang en annonse skal kunne regnes som et tilbud.

En del kandidater vil sannsynligvis vise til rettskilder om denne problemstillingen. Særlig er det grunn til å nevne de danske høyesterettsdommene i U 1985 s 877 og U 2007 s 640. I begge sakene ble det lagt til grunn at prisskilting var tilbud. Det er også mulig flere kandidater vil vise til internasjonalt rettsstoff. CISG art. 14 annet ledd, som er gjennomført for *internasjonale* løssørekjøp i norsk rett, bestemmer uttrykkelig at annonser som hovedregel *ikke* skal anses som bindende tilbud. Av modellovene har DCFR II – 4:201 annet og tredje ledd og PECL 2:201 (3) en interessant og god løsning – annonser presumeres å ha tilbudsvirkning, men bare så langt som varelageret rekker.

Problemstillingen og de nevnte rettskildene er omtalt i G Woxholth *Avtalerett* 11. utg. (Gyldendal 2021) s. 85-86 som er ett av to likestilte pensumalternativ for avtalerett. Mange kandidater vil ha denne boken tilgjengelig på hjemmeeksamen. Oppfordringer til å inngi tilbud er mindre grundig behandlet i det andre pensumalternativet – J. Giertsen *Avtaler* 4. utg. (Universitetsforlaget 2021). Det er kort berørt i forbindelse med regelen i avtaleloven § 9 på s. 62-63, og i forbindelse med anbudskonkurranser på s. 110. Studenter som har Woxholth som hovedalternativ vil ha en grundigere redegjørelse for denne problemstillingen foran seg på eksamen, og med flere rettskilder. Det kan ikke være en forutsetning for å stå at kandidatene er kjent med og refererer fra de nevnte kildene. På den annen side må det tas høyde for at kandidater som refererer fra de nevnte kildene, sannsynligvis har pensumboken foran seg.

I avtaleloven § 9 fremgår det for øvrig at utsagn som «ellers vilde bli at betrakte som tilbud» skal betraktes som «opfordring til å gjøre tilbud» dersom de inneholder ordene «uten forbindlighet» eller lignende. Annonsen i vår sak inneholder ikke noe slikt forbehold. Spørsmålet kandidatene skal ta stilling til er dessuten om annonsen overhodet er et tilbud, altså ikke om det er tale om et utsagn som «ellers vilde bli at betrakte som tilbud». Denne bestemmelsen har dermed mindre relevans.

En tilbakemelding fra sensormøtet er at flere kandidater drøfter dommen i Rt. 2010 s. 1580. Denne saken gjaldt spørsmålet om et salg av en bruktbil som var avertert via finn.no hadde skjedd som "fjernsalg" etter daværende angrerettslov § 6 første ledd bokstav a. I denne saken var det ikke bestridt for Høyesterett at det forelå en (muntlig) avtale. Spørsmålet for Høyesterett var om averteringen gjennom finn.no innebar en "uttrykkelig eller indirekte oppfordring til å inngå avtale ved fjernkommunikasjon", jf førstvoterendes sitat fra forarbeidene avsnitt 37. Det er nok tvilsomt hvor relevant denne dommen er for det spørsmålet oppgaven reiser. Dommen er ikke omtalt i Woxholth (2021). Omtalen i Giertsen (2021) skjer i tilknytning til angrerettsloven, s. 131-132. Men dommen kommer opp som et av de første treffene på lovdata på søkeordet "finn.no". Er bruken av dommen uskjønnsom, bør det etter omstendighetene føre til noe trekk.

Vurderingen av om annonsen skal regnes som et bindende tilbud må nødvendigvis gjøres konkret. Det vil være feil, og må føre til trekk, dersom kandidatene kun drøfter det overordnede spørsmålet om en annonse på Funn er et bindende tilbud. Til den konkrete subsumsjonen er det gitt flere knagger å henge drøftelsene på i partenes anførsler. Lars Holm nevner at «en rekke sentrale

avtalepunkter [ikke] var [...] spesifisert i annonsen, som for eksempel oppgjørsform, betalingstidspunkt og overleveringstidspunkt». Kandidatene må bruke disse momentene i en konkret subsumsjon.

Forutsatt at det foreligger et bindende løfte, kan det også her være relevant å drøfte tilbakekall *re integra*, etter analogi fra avtl § 39, se gjennomgangen over. Det skal som nevnt svært mye til for å kunne trekke seg. Peder Ås har riktignok ikke innrettet seg, men det er vanskelig å se at Holms feilvurdering markedsverdien av skoene skal regnes som en "særlig grunn". En tilbakemelding fra sensormøtet er at flere studenter vurderer tilbakekall *re integra* under del II. Vidløftige drøftelser av dette spørsmålet bør nok ses på med en viss skepsis. Det sentrale er uansett at kandidatene - her som ellers - viser at de har forstått innholdet i vilkårene, og setter opp klare problemstillinger.

4 Vurderingen

Terskelen for bestått er at «kandidaten har oppfylt kravene til læringsutbytte slik det fremgår av emnebeskrivelsen, og har tilfredsstillende kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse». Det fremgår av oppgaven at del I skal telle 2/3 og del II skal telle 1/3. Vektingen av disse delene må ses i sammenheng med det overordnede spørsmålet om kandidaten totalt sett har vist tilstrekkelige kunnskaper iht. læringskravene.

Generelt gir oppgaven anledning til å se om kandidatene er i stand til å formulere klare problemstillinger, angi rettslig grunnlag, skille ut en egen subsumsjonsdel av drøftelsene, konkludere klart, og eventuelt sette opp subsidiære problemstillinger. Den gir også anledning til å vurdere om kandidatene har forstått kjernepensum innen avtaleinngåelse og mangelskrav.

Eksamensoppgaven ber om drøftelser av problemstillinger som er gjennomgått på kurs, og til dels besvart i innleveringer. Kandidatene må forventes å ha formulert lignende problemstillinger tidligere, som de har tilgjengelig på eksamen. Foruten at kandidaten fortsatt må treffe på problemstilling, og generell redegjørelse for rettsregelen, bør sensor være særlig oppmerksom på om subsumsjonsdelen i besvarelsen holder mål.

Johannes Hygen Meyer

15. mai 2024 (oppdatert 21. juni 2024 etter sensormøtet)